

Devrimci İşçi Partisinin ve 4. Enternasyonalin inşası için

işçi cephesi

Yeni Dönem sayı: 22

Aralık 2005

<http://iscicephesi.org>

Baskı ve şiddet rejimi Şemdinli'de

Gündem ve Politika

syf. 2-6

Kapitalist devlet pislik kusuyor
Baskı ve şiddet rejimi Şemdinli'de
Şemdinli'de AB standardı
Hükümet ve ordu "Gizli Anayasa" onayladı
Türban davası bitti mi?

Ekonomi

syf. 7

Türk Telekom'un satışı iptal edilsin

Sınıf Mücadelesi

syf. 8-13

Özelleştirmeler ve sınıf mücadelesi
Kuruluşundan bugüne Emekli-Sen
Emek güncesi
Fabrikalardan işçi mektupları

Dünya

syf. 14-15

Fransa'da 'Baldırı Çıplaklar' ayaklanması

İşçi Cephesi

syf. 16

Serna: Birleşen işçiler yenilmez

İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞU KENDİ ESERİ OLACAKTIR

Kapitalist devletin neresine dokunsan pislik akıyor !

Malatya'daki Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na (SHÇEK) bağlı çocuk yuvasında yaşanan şiddet görüntüleri bir anda burjuva medya tarafından "büyük habercilik" anonsları eşliğinde Türkiye'nin gündemine oturdu. Medya bu olayın üzerine gitti ve çocuklara atılan dayak görüntüleri haber programlarında sık sık yayınlandı. Toplumun bu olaya büyük bir tepki göstermesinin nedeni basının olayı iki hafta ekranda tutmasıydı. Bunu medya patronlarının AKP hükümetine dış göstermesi olarak algılayabiliriz. Yoksa bu ülkede insanları isyan ettirecek o kadar çok görüntü var ki bunu burjuva medya bilinçli olarak vermiyor. Bu yüzden medya sanki Malatya çocuk yuvasındaki olayları ilk defa yaşanıyor gibi gösteriyor.

Hâlbuki bu şiddet sahneleri hayatımızın her anında işyerlerinde, cezaevlerinde, hak arayışında var ve yaşıyoruz. Medya bu görüntüleri verirken her zamanki gibi yanıltıcı bilgi vermeyi de ihmal etmedi. Çünkü bu yuvada yaşanan olayların sorumlusu ilk olarak bakıcı kadınlar gösterildi. Ama bu çocuk yuvasının işletilmesinin devlet tarafından bir taşeron şirkete verildiği gizlendi. Taşeronlaşma sadece AKP'nin değil tüm burjuva hükümetlerin izlediği bir politika. Medya olayın bu kısmıyla ilgilenmek istemedi. Hükümet öncelikle kendini kurtarmak için bu olayda sorumluluklarının olmadığını, olayın "münferit" olduğunu söyledi. Tıpkı işkencenin de "münferit" olması gibi... Hatta devlet, olayı kamerayla çeken kişiye soruşturma açtı. Toplumda oluşan tepkiler ve düzenin pisliklerinin akması nedeniyle hükümet basın yayın organlarına mahkeme kararıyla yasak getirerek bu olayın yayınlanmasını engelledi. Hükümet yayın yasağı getirerek kitlelerin bu tepkisini şimdilik engellemiş oldu. Peki, sorun çözüldü mü? Hayır.

Hükümetin olaydan haberi vardı

Meclis İnsan Hakları Komisyon'u Başkanı Mehmet Elkatmış'ın dayak görüntülerinin yayınlanmasından önce ilgili bakanı sorguladıklarını açıklaması, hükümetin konudan haberdar olduğunu ortaya koydu. Çocuklara yönelik şiddete ilişkin olarak inceleme yapmak için Malatya'ya giden Elkatmış, 20 Ekim'de Devlet Bakanı Nimet Çubukçu'yu komisyona davet ettiklerini belirterek, "biz bu olayın takibindeydik, 20 Ekim'de sayın bakanı komisyonumuza davet ettik, iki saat sorguladık" dedi.

Elkatmış, "neden daha önce Malatya'ya gelmediniz?" şeklindeki soruya ise "mecliste önemli konular görüşüyorduk" diyerek yanıt verdi. Elkatmış'ın önemli dediği konular ise herhalde SHÇEK'in taşeronlaşmasının önünü açacak olan yeni yasa tasarısı idi. Londra dönüşü gazetecilerin sorularını yanıtlayan Erdoğan ise, Malatya'daki olay ile kurumun tamamen çöktüğünü ve yeni Sosyal Hizmetler Yasası'nın hazır olduğunu belirterek "köklü değişiklikler yapılacağını" söylemişti. Yani yapılacak olan SHÇEK'in verdiği tüm hizmetlerin özelleştirilmesi ve çocukların eğitimsizliğe ve dayığa karşı daha da savunmasız kalmasına neden olmak. Zaten burjuva düzeninden de bu beklenir.

Daha düşük ücret, daha çok iş

SHÇEK yetkilileri daha fazla kâr yapabilmek için çocuk bakımı ile ilgili uzman kişileri tercih etmiyorlar. Temizlik şirketinde çalışan taşeron işçiler yetkililer tarafından düşük bir ücret karşılığında yuvadaki çocuklara da bakıcılık yapıyorlar. Zaten ağır yaşam koşullarından bunalmış olan ve bu işin eğitimini almamış bu insanların başvurduğu yöntem ise şiddet oluyor. Bizler tabii ki bu şiddeti savunmuyoruz ama bunun asıl sorumlusu bu bakıcılar değildir. Asıl sorumlu düzenin kendisinden kaynaklanmaktadır.

Daha önce de İzmir'deki Barbaros Çocuk Köyü'nde meydana gelen taciz olayında yetkililer olaya sözde el koymuşlardı, değişen bir şey olmamıştı. Suçlu bulunan birkaç yönetici başka illere gönderilerek görevlendirilmişti. Bu olay şunu gösteriyor ki bu tür olaylar daha çok yaşanacak ve bu düzende devlet yetkililerinin bu olaylara köklü bir çözüm bulmasını beklemek hayalcilik olacak.

Futbolda, hapisnede, karakolda, sokakta, evde olsun gerçekleşen bütün şiddet ve işkence olaylarının uygulayıcısı ve tek sorumlusu kapitalist devlettir. Bu nedenle bu olayların hesabını vermesi gereken ve cezalandırılması gereken kapitalist devlettir.

Yılmaz Uğur

Baskı ve şiddet rejimi Şemdinli’de

Şemdinli’de 9 Kasım tarihinde bir kitapevi bombalandı. Bombalama sonucu ölen ve yaralananlar oldu. Bombalamanın tanığı olan Şemdinli halkı anında tepki gösterdi ve tertipçileri suç aletleriyle birlikte yakaladı. Tertipçiler asker ve PKK itirafçısı çıktı. Olay bununla sınırlı kalmadı. Olay mahalline gelen asker-polis gücü –üstelik kaymakam, emniyet müdürü, alay komutanı ve savcının da orada bulunduğu sırada Şemdinli halkının üzerine ateş açtı. Açılan ateş sonucu ölen ve yaralananlar oldu. Bombayı atan itirafçı ve işbirlikçisi subaylar ve devamında halkın üzerine kurşun sıkıp öldüren asker önce serbest bırakıldı, sonrasında kamuoyu baskısı nedeniyle göstermelik birkaç tutuklama oldu. Bu arada Orgeneral Yaşar Büyükanıt bombacı katillerden birine, “*Ben o çocuğu tanırım, iyi bir astsubaydı*” diyerek kefil oldu. Öldürülen Kürtler ise F16’ların alçaktan uçuşları eşliğinde defnedildi.

Ne münferit ne de lokal, sistematik ve genel

Susurluk sonrası, “bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmayacak!” gibi sözler edilmişti. Oysa her şey eskisi gibi kaldı. Şemdinli’ye gelinceye kadar baskı ve şiddet rejimi işledi. Kürt halkına karşı sürdürülen savaş her şeyi mubah hale getirdi. Tansu Çiller, “kurşun atan da, yiyen de bizdendir” demişti. Gizli operasyonlar, faili meçhul cinayetler, mafya ve çetelerin taşeron olarak kullanılması söz konusu oldu. Gündem gazetesinin bombalanması, Musa Anter gibi nice Kürt aydınının, politikacısının, işçisinin, emekçisinin öldürülmesi bu sürecin bir ürünüydü. Milyonlarca Kürt bu baskı ve şiddet ortamında sürgün edildi; binlerce köy ve onlarca orman yakıldı; dağlar, tepeler bombalandı. Bombalanan, öldürülen, sürgün edilen, bok yedirilen, yediden yetmişe iliklerine kadar işgal edilip, baskı ve şiddetle ezilen Kürt halkına karşı acımasız bir savaş sürüyor. Bu Türkiye’nin gerçek yüzüdür. Şemdinli bombalaması asker-polis rejimin bir ürünüdür. Susurluk gibi Şemdinli’de ne münferittir ne de lokal.

Devlete rağmen değil, bizzat devletin kendisi

Binlerce örnekte olduğu gibi Şemdinli örneğinde de, “devletin bekası, vatanın, milletin bölünmez bütünlüğü” adına kimi çevrelerin bu tür eylemlerde bulunduğu, devlet adına hareket ettiği açıklaması yapılıyor. Evet bu şekilde hareket edenleri tespit edelim, takipçisi olalım, suçları cezasız kalmamasın. Ama baskı ve şiddeti doğal çalışma yöntemi haline getiren bizzat devletin kendisidir; ve mevcut baskı ve şiddet bu siyasal rejimin bir sonucudur. Bu nedenle rejimin copu hem Kürt halkının hem de Türkiye’nin diğer işçi ve emekçilerinin tepesine inmekte. Bugün Kürt halkına kurşun sıkanlar bir başka gün Kızılay meydanında kamu emekçilerinin üzerine panzer sürüyor. Ana muhalefet partisi, “Sosyal Demokrat” CHP rejimi sahipleniyor, Şemdinli olayının tanığı olan kendi milletvekilini par-

tisinin olay araştırma komisyonuna bile almıyor. Sık sık orduyu göreve davet eden Deniz Baykal, “derin devletin” en baş savunucularından biri. Ve diğer burjuva partiler de baskı ve sömürünün nemasından yararlanma peşindeler. Kürt halkına ve emekçilere en yoğun saldırı ve baskıları, işçi ve emekçilerin siyasal, ekonomik, demokratik haklarının gaspını gerçekleştirme konusunda bu partiler birbiriyle yarışmakta. AKP hükümeti ise ömrünü uzatmak, hükümet olmanın avantajlarından yararlanmaya devam etmek peşinde. Bu nedenle Şemdinli olayı AKP için çözülecek değil kullanılacak bir konu. AKP sözcüleri biraz Kürtlere göz kırpacak, biraz kamuoyuna AB cilasası çekecek ama esas olarak parçası ve hizmetlisi oldukları devletin ve rejimin kırmızı çizgilerini takip edecekler. Her fırsat bulduğunda başörtüsü, imam hatip vb. konuları insan hakları ihlali olarak sunan Erdoğan, başkent Ankara’da öğretmenleri polis panzerleriyle ezmeyi, kafalarını patlatmayı ise bir görev olarak görüyor. Bu ikiyüzlülüktür, burjuva politikası budur. AKP sermayeye hizmet ediyor ve sermayenin korunması için asker-polis rejimiyle bütünleşiyor. İşçi ve emekçi düşmanı bir hükümetin sermaye adına bunları yapması normal. AB’nin “demokrasi” söyleminin ise bir palavra olduğu zaten ortada.

Şemdinli’de Kürtler, Kızılay’da öğretmenler

Bu noktadan öteye gitmek ne bu partilerle, ne bu partilerin kurduğu parlamentolarla, ne de bu baskı ve şiddet rejimiyle mümkündür. AB’nin demokrasi ve ekonomik refah getirerek Türkiye’yi kurtaracağına inananlara Fransa iyi bir örnek. Dünyanın en refah ülkelerinden sayılan Belçika’da ise iki kişi birkaç gün önce donarak öldü. Bu refah ülkesinin başkentinde binlerce evsiz sokaklarda yaşam mücadelesi veriyor. Belçika’nın imkanları sokakta yaşayanları kurtarmaya yetmiyormuş! İşte Avrupa. Fransa ve Belçika’da yaşananlar yarı sömürge bir ülke olan Türkiye’de misliyle yaşanıyor. Buna dur demek için işçi sınıfı ve emekçiler kendi kaderlerini kendi ellerine almalıdır. Şemdinli’deki bombalamanın, Malatya’daki işkencenin, sokaklardaki linç girişimlerinin, Kızılay’da öğretmenlere uygulanan şiddetin son bulmasını istiyoruz. Baskı ve şiddeti uygulayan tüm kurumlar dağıtılıp yok edilmeli, sorumluları yaptıklarının cezasını ödemelidir. Kontrgerillanın yok edilmesi, MGK’nın tasfiyesi, faşist odakların dağıtılması bu doğrultuda bir ilk adımdır. Ancak bu kurumlar, bu anlayış, bu baskı ve şiddet rejimin bizzat kendisidir. Bu rejimin ilgası için işçi ve emekçilerin önderliğinde bir kurucu meclis; ve 12 Eylül Anayasası’nı ortadan kaldıracak, işçi ve emekçilerin önderliğinde yeni bir anayasanın oluşturulması. Bu mücadelelerin başarıya ulaşması için olmazsa olmaz şart ise devrimci işçi partisinin inşası.

İşçi Cephesi

Şemdinli'de AB standardı

Türkiye siyasal rejimi çok merkezlidir ve sürekli kriz ile karakterize olur. Rejime öncelikle asker-polis gücü damgasını vurur. MGK, TSK, MİT gibi kurumlar seçilmiş sivil yönetimlerin üzerinde bir iktidar gücüne sahiptir. Ama sivil yönetimlerin sivillikleri de laftadır. Başta hükümet olmak üzere parlamento, Anayasa Mahkemesi, cumhurbaşkanlığı dahil tüm sivil yapılar askerin-polisin belirleyici önceliğini kabul eder. Diğer yandan bu güç merkezleri tüm yetkileri ellerinde toplamak, iktidara nüfuz etmek için kendi aralarında sürekli bir savaş verir. Kendi içlerinde de bölünüp, parçalanmış olan bu güç merkezleri, bizimki gibi ülkelerde işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve Kürt halkı dahil tüm ezilen ve sömürülenlerin üzerinde sürekli bir baskı ve şiddet uygular.

Baskı ve şiddet rejimi

"Demokrasi" Türkiye gibi yarı sömürge -ve diğer sömürge- ülkeler için bir lüks olarak görülür. Çünkü tüm hain ve işbirlikçi karşı devrimci önderliklere rağmen burjuva demokrasi oyunu işçi sınıfının ve emekçilerin sisteme olan nefretini yok edemez ve onları tam bir boyunduruk altına alamaz. Sınıfın nefretinin demokratik

mekanizmalar içinde sönmümlendirilmesi burjuvazi için altından kalkamayacağı bir faturadır. Bizim ki gibi ülkelerde bizzat burjuvazinin kendisi "demokrasi" kurallarına uymaz, sık sık ihlal eder. Kuşkusuz sadece Türkiye'de değil, tüm kapitalist dünyada, ABD ve AB'de dahil olmak üzere- burjuva hukuku işçi sınıfı ve emekçi kitleler üzerinde bir sömürü ve baskı aracı olarak işler. Fransa'da "göçmenlere" karşı devletin uyguladığı baskı ve şiddet henüz çok taze. Belçika ve Alman devletleri de aynı yöntemi uygulamaktan çekinmediler. Bu nedenle Şemdinli olayını "hukuk dışılık" diye tanımlamak baştan kendimizi bir yalanın içine hapsetmek olacaktır. Burjuva hukuk sistemi Şemdinli'de Kürtlere ve Fransa'da "göçmenlere" karşı "gerektiğinde" aynı "yasal" baskı ve şiddeti uygulama hakkını burjuva devlete vermektedir.

"Hukuk dışılık" komedisi ve burjuva ikiyüzlülüğü

Bu konuda asker-polis rejiminin baskı ve şiddet karakterini gösterecek çok örnek var. Son aylarda meydana gelen linç olaylarını hatırlayalım. Gözü dönmüş milliyetçi-faşist gruplar insanları güpegündüz linç etmeye kalktı. Linç edilmek isteyenler -halkı galeyana getirmek-

ten- tutuklandı. Linççilere vali, kaymakam, emniyet müdürü, belediye başkanı, milletvekili gibi sıfatları taşıyan kişilerce destek verildi, hiç-biri tutuklanmadı. Daha birkaç hafta önce Malatya'da devlete ait çocuk yurdunda uygulanan eziyet ortaya döküldü. Ne oldu? İş birkaç garibana havale edildi. Bunların dışında istifa eden, soruşturma gören, ceza alan olmadı. Burjuva medya "insanlık bitti" diye başlık atmıştı. Türkiye'de bu sorun bitti mi? Bitmedi, ama sesler kesildi. Kimse kendisini aldatmasın, zaten olay anında gösterilen tepkilerin nedeni insanlık, hak-hukuk falan değildi. Sermaye, hükümet ve medya tepki gösterir gibi yaptı, çünkü Avrupa Birliği yollarında olan Türkiye'de bu olaylar imajlarını bozuyor. AB nedir? Sermaye yatırıma gelir mi? Dertleri bu. Tabii bunun anlamı rejim, baskı ve şiddetinden vazgeçsin değil. Baskı ve şiddetin aynı AB'de, ABD'de ve benzeri diğer burjuva demokrasilerindeki gibi usturuşlu şekilde işlemlerini istiyorlar: güpegündüz ve açıkta değil, alacakaranlıkta ve sokak aralarında sinsice...

Katıksız sömürü, katıksız baskı ve şiddet

Burjuva kapitalist ikiyüzlülük Fransa'da, Belçika'da, Almanya'da "göçmenlere", Ankara Kızılay'da öğretmenlere ve Şemdinli'de Kürtlere "AB standartları"nda baskı ve şiddet uyguluyor. Egemenler diyor ki; F16'lar cenazeleri taciz etsin, kitapevleri bombalansın, çocuklar işkence görsün, istismar edilsin, linç gündelik hayatın bir parçası olsun, asgari ücret açlık sınırının yarısı kadar olsun, özelleştirmeler hızlansın, her şey özelleştirilsin, emeklilik yaşı daha da artsın, Kürtler "dağ Türkü" olsun, bütün dünya Türk olsun, devleti yönetenler bin sene iktidar olsun, polis istediği kişiyi, istediği zaman dinlensin, gözaltına alsın, gerekirse dövsün, öldürsün ama kimse bir şey demesin, asker ne yaparsa hep doğru yapar, askere sual edilmesin, asker hesap sorsun, kimse askere hesap sormasın, patronlarımız dünyanın en zengin patronları olsun; her şeye rağmen işçinin, emekçinin, Kürtlerin sesi soluğu çıkmasın, kol kırılınsın yen içinde kalsın. Şikayet etmediği, tep-

ki göstermediği, ne olursa olsun isyan etmediği için dünyada örnek gösteriliyor Türkiye'nin işçisi, emekçisi. Ve Arjantinliye, Fransa'ya benzemediği için övülüyor, patronlar ve hükümetleri tarafından.

Kuşkusuz bu sermayenin dileği. Oysa işçiler, emekçiler tüm zorluklara rağmen haksızlığa, sömürüye, baskı ve şiddete karşı mücadele ediyorlar. Kapitalist sömürüye, emperyalist işgallere,

baskı ve şiddet rejimlerine karşı işçi sınıfı ve emekçiler tüm ezilen ve sömürülen kesimler birlikte ve örgütlü bir sınıf mücadelesi vererek zincirlerinden kurtulacaktır.

Arif Benol

Hükümet ve Ordu “Gizli Anayasa” onayladı

Ekim ayında toplanan Milli Güvenlik Kurulu'nda (MGK) görüşülmesi iki kez ertelenen yeni Milli Güvenlik Siyaset Belgesi (MGSB) onaylandı. AKP hükümeti AB'nin Uyum Yasaları çerçevesinde ordunun yetkilerini kısıtlama çabaları planlanırken MGSB'de iç güvenlikteki rolünü kuvvetlendirdiğini görüyoruz. MGK'da görüşülen MGSB yeniden güncelleştirildi ve yürürlüğe kondu. Basına “sızdırılan” bölümleri arasında yer alan “aşırı sağ'ın tehdit olmaktan çıkarılması” ve daha önce öncelikli tehdit olarak belirlenen “bölücü terör ve irtica”nın yanına yeni olarak “aşırı sol”un eklenmiş olması MGSB'nin işlevini ve çerçevesini ortaya koyan önemli verilerdir.

Burjuva devletin “gizli anayasası” olarak da bilinen MGSB'ye göre işçi sınıfının örgütlenme ve eylem hakkından, Kürt halkının en demokratik haklarına kadar her şeyin “iç güvenliği” tehdit ediyor fakat Trabzon'da, Bozöyük'de ve son olarak Rize'de yaşanan linç ve ırkçı-faşist saldırıları tehdit olarak algılamıyor. Böylece devlet son zamanlarda yaşanan bu saldırıları MGSB ile de desteklediğini ilan ediyor. Burjuva devletin nasıl bir sınıf karakterine sahip olduğu ortadadır.

Burjuvazi saldırılarına çok yönlü devam ediyor. Bir taraftan işsizlik, sefalet, açlık ve toplumsal çürümelere artarken, diğer taraftan da işçi ve emekçilerin içindeki öfke birikiyor. Bu biriken öfkeyi belli zamanlarda burjuvaziyi uyarmak için sendika bürokrasileri, belli zamanlarda “itibarlı” gazeteciler, belli zamanlarda patron örgütleri ve benzerleri “sosyal patlama” tehlikesi diyerek dile getiriyorlar.

Bu koşullara uygun olarak hazırlanan MGSB'de işsizliğin ulaştığı boyutlara vurgu yapılarak toplumsal hareketler de iç tehdit listesine

alındı. Burjuva devlet işçi ve emekçi hareketlerini sistemi için tehdit olarak görüyor. Buna karşı da “teröre karşı önlemler” adı altında bir dizi önlem almak için düğmeye basıyor. Ceza Yasası ve Ceza İnfaz Yasası ile cezaların katlanması yetmiyormuş gibi, şimdi de Terörle Mücadele Yasası'nın daha da ağırlaştırılması gündemde.

Devletin bu hazırlıklarının hedefinde kim var?

Tabii ki, Kürt-Türk demeden bütün işçiler, emekçiler ve yoksul kitleler. İşçiler haklarını aradığında patronlar tarafından terörist ilan ediliyor. Kürt halkının en demokratik taleplerine karşı devletin cevabı, baskı, inkar ve imha etme politikası. Hükümet ve askerler, Şemdinli ve Yüksekova'daki olayları incelemek için gerçekleştirdikleri “Terör ve Güvenlik Zirvesi”nde yaşanan olayların aydınlatılması için somut adımlar atmak yerine, “asayiş ve güvenlik” için daha fazla tedbir alınması kararlaştırıldı. Askeri zanlıların yargılanması için yapılan eylemlerin “kanunsuz” ve “bölücü” ilan edildiği toplantıda bu tür eylemlere izin verilmeyeceği vurgusu yapılarak Kürt halkına gözdağı verilme istendi.

Sonuç olarak, burjuva devletin MSGB'yi yenilemesinin bir nedeni de burjuvazinin hayat pahalılığı karşısında gittikçe yoksullaşan kitlelerden gelebilecek tepkilerden korkusudur. Bu tepkileri önlemek ve burjuva sistemine gelebilecek herhangi bir tehditten, özellikle de “aşırı solcu”lardan korunmak amacıyla baskıları ve sömürüyü arttırmak arzularıdır.

Bizce de burjuvazinin korkusu yersiz değil. Burjuvazi, yüzyıllardır işçileri, emekçileri ve yoksul kitleleri sömürmek, baskı altında tutmak için yasal veya gizli anayasalarla kitleleri yönetmeye çalışmaktadır. Burjuvazi işçi sınıfına karşı her gün yeni bir yasa çıkarmakta. İşçi sınıfı burjuvazinin bütün saldırılarını ve baskılarını geri püskürtebilecek bir güce sahiptir.

Bugün işçi sınıfı bu gücünü kullanabilecek ne morale ne güvene ne de gerçek anlamda devrimci bir işçi partisine sahiptir. Burjuvazi gittikçe saldırganlaşmaktadır. En son Eğitim-Sen'in düzenlediği mitinge arsızca saldırmasını da bu çerçevede ele almak gerekir. Bu saldırı aynı zamanda hak arayan tüm emekçilere de bir uyarı niteliği taşımaktadır. Bu anlamda; gizli anlaşmalar iptal edilmeli ve belgeleri açıklanmalı; MHP, BBP gibi milliyetçi-faşist partiler ve kontrgerilla tarzı milliyetçi-faşist yapılar dağıtılmalı; MİT, JİTEM, MGK gibi baskı ve şiddet rejimini ayakta tutan kurumlar tasfiye edilmelidir. Bu talepler için önümüzdeki en acil sorun kendini dayatan devrimci işçi partisinin inşası sorunudur.

Şahin Yıldırım

Türban davası bitti mi?

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenciyken Türban taktığı için derslere girmesine izin verilmeyen Leyla Şahin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) dava açtı. Leyla Şahin'in 1 Kasım 1998'de açtığı dava 7 yıl sürdü. 29 Haziran 2004'de mahkeme türban yasağı konusunda Türkiye'yi haklı buldu. Bunun üzerine Leyla Şahin temyiz başvurusunda bulundu. 10 Kasım 2005'te Büyük Daire ilk kararı onadı. Mahkeme Leyla Şahin'in itirazını kabul etmedi.

Leyla Şahin Avusturya'da yaşıyor. Çok pahalı bir üniversitede okudu ve kendi mesleği olan doktorluk görevini de yapmıyor. 7 yıl bir davayı sürdürmek, pahalı bir okulda okumak kolay olmasa gerek. Böyle bir davanın kazanılması için destek sunanların olduğu açık.

AİHM'de Türkiye aleyhine açılan ve sayıları yaklaşık 100'ü bulan türban davası var. Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ün eşi Hayrunisa

Gül'de türban nedeniyle AİHM'e dava açtı. Eşi hükümette görev aldıktan sonra davayı geri çekti.

AKP hükümeti ve türban

AKP iktidara gelmeden önce türban eylemleri camilerde, üniversiteler vb. yerlerde sıkça yaşanıyordu. AKP iktidara gelir gelmez bu eylemlilikler bıçak sırtı gibi birden bire kesildi. Bunun nedeni, bu sorunu yaşayanların bir bölümünün AKP hükümetinden beklentilerinin olması. Burjuva siyasetçiler ise hep ikiyüzlü davranıyor. Muhalefetten türbanı malzeme olarak öne çıkartıp, iktidardayken timsah gözyaşları döküyorlar.

Türkiye davayı kazandı. Ama hükümet yetkilileri üzdüklerini belirttiler. Sanki davayı Leyla Şahin değil devlet kaybetmiş gibi ikiyüzlü davranıyorlar. Oysa üç yıldır iktidardalar. Meclis de çoğunluk ellerinde, istedikleri her değişikliği yapabilme güçleri var.

AİHM'in türban yasağıyla ilgili kararını manşetlerinden indirmeyen

burjuva gazeteler, aynı gün tam sekiz davadan Türkiye'nin AİHM'de mahkum olduğundan tek satır bile söz etmediler.

AKP hükümetinin üç yıllık süreci değerlendirildiğinde hiçte masum değil. Helal gıda, içki yasağı, harem selamlık havuzlar vb. en son olarak da Ümraniye Belediye Başkanı'nın, Çanakkale Savaşı'nı çizgi film haline getirmesi (400 milyar liraya mal oldu) ve bu yolla çocuklara ilahi güçlerin anlatılması. Kuran kursları, yatılı din eğitimi verilen okullar çoğalıyor. Bütün bunlar bilimsel düşünceye karşı gelişmelerdir.

Türban, AB karşısında hükümetin elini ayağını bağlamaması için arada bir öne çıkarılan malzeme olarak kalacak görünüyor.

Türban siyasal bir simge

Örgenciler türbanlı okula alınmadı diye kıyamet koparılıyor. Oysa hiç okula gidemeyen 6 milyon çocuk eğitim hizmetinden yararlanamıyor. Bunların yüzde 72,7'sini ise kız çocukları oluşturuyor. Zaten az olan eğitim almış kadın sayısına, bir de genel olarak erkeklerin isteği üzerine ve çevre baskısı nedeniyle örtülen türban nedeniyle okuyamayan kadınlar eklenince sayı daha da kabarıyor. Parası olan, cemaatlerden destek gören küçük bir azınlık yurtdışında okuyabiliyor. (Başbakanın çocukları bir patron tarafından ABD'de okutuluyor.) Küçük kız çocuklarına türban taktırılıyor. Daha sonra çıkıp bu kadınlar kendi isteği ile türban takıyor deniliyor. Kuşkusuz kendi isteği ile takan kadınlar vardır. Ama bu sayı azınlıkta kalmaktadır.

Kadınlar baskı, dayak, şiddet, töre cinayetleri vb. sorunlarla karşı karşıyadır. Türbanı öne çıkaran ve mücadelesini verenler, kendi yaşadıkları bu sorunlara sessiz kalıyorlar. Burada bilinçli bir tercih yapılıyor. Çünkü türban artık bir başörtüsü biçimi değil, siyasal simge haline gelmiştir. Siyasi duruşun, tavrın simgesidir. Türban kadınlara özgürlük getirebilir mi? Bizce getiremez çünkü kapitalist sömürüyü gizlemek, baskı ve şiddeti perdelemek için kullanılan bir simge haline getirilmiştir.

Nergis Çayır

Türk Telekom'un Satışı İptal Edilsin!

Sermaye emrediyor, hükümet halkın vergileriyle kurulan kamu kuruluşlarını yok pahasına satıyor. "Zarar ediyor" diye neredeyse arsa parasının altında satılan işletmelerden sonra, geriye tekel konumundaki işletmeler kaldı. Bu işletmeler için de AKP'nin bahanesi hazır: "devlet işletmeci olmaz, devletin elindeki işletmeleri kâr da etse zarar da etse, parayı verene satacağız." "Babalar gibi satarız." Hiçbir hükümet bu kadar pervasız olmamıştı, emekçilerden korkusuna hiçbir hükümet bu kadar sermayeden yana olamamıştı... Başbakan daha da ileriye gitti. İşlerini, ekmeceklerini, geleceklerini korumak için mücadele eden kamu işletmelerinin işçilerini "ideolojik davranmakla" suçladı.

Özelleştirilen işletmelerden biri de Türk Telekom. Elektirik Mühendisleri Odası'nın hazırladığı broşüre göre Türk Telekom, kredi kullanmayan, borcu olmayan, özkaynaklarıyla yetinen dünyadaki ender Telekom operatörlerinden biri. Hiç SKK ve vergi borcu bulunmuyor. 2000-2004 döneminde en fazla Kurumlar Vergisi ödeyen şirket durumunda. 2004 yılı cirosu 9 milyar YTL, net kârı 2,2 Milyar YTL. İletişim alanında çok önemli bir ağa ve kazanca sahip olan bu işletme, 01.07.05'te ihale ile satışa çıkarıldı. Sabit şebekenin büyüklüğü açısından dünyada 13. sırada olan Türk Telekom'un yüzde 55'lik çoğunluk hissesi 6 milyar 550 milyon dolara Lübnan asıllı, Suudi sermayesi destekli Hariri'ye satıldı. Böylece Telekom'un toplam değeri 12 milyar dolar haline geldi. Oysa mevcut temposu ile 10 yılda 25 milyar dolar kâr getiren Telekom'un, uzmanların değerlendirmelerine göre değeri 40 Milyar doların üzerinde. Yani ödenen para şirketin ancak 3 yıllık kârına denk geliyor. Üstelik Oger borcunu 5 taksitle ödeyecek. Elektrik Mühendisleri Odası ve Haber-Sen anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle özelleştirilmenin durdurulması için dava

açtılar.

Özelleştirmeyi durdurmak isteyen işçiler de birçok eylem gerçekleştirdiler. Kasım ayı içerisinde Türk Telekom binasını işgal ettiler. Uzun saatler içeride kalan işçiler, polis zoruyla dışarı çıkarıldı. Özelleştirmeye izin vermeyeceklerini söyleyen işçiler, işçi-memur ayırmadan tüm işçileri saldırılara karşı mücadeleye çağırdılar. Başta sendikalar olmak üzere, tüm parti ve kuruluşları mücadelelerine destek olmaya davet ettiler.

Özelleştirmeler karşı mücadele

Türk Telekom'un satışı iptal edilmeli, Türk Telekom işçilerinin kontrolünde yeniden üretime başlamalıdır. Ne yabancı, ne de yerli sermayeye peşkeş çekilmemelidir. Bu işletme emekçilerin vergileri ile kurulmuştur. Tayyip'in kendi fabrikası değildir. Türk Telekom işçilerinin ve emekçi halkın malıdır.

Bizler için sorun ödenen paranın azlığı ya da yerli ya da yabancı sermayeye bu işletmelerin satılması değildir. Biz, özelleştirmenin kendisine karşıyız. Çünkü özelleştirmenin işsizlik getirdiğini, pahalılık getirdiğini biliyoruz. Çünkü özelleştirmenin emekçi halka dönük bir saldırı olduğunu gördük, görüyoruz. Çünkü Sümerbank işçilerinin fabrikalarından nasıl sökülüp atıldığını gördük. Etibank'ı gördük,

SEKA'yı gördük, Et-Balık Kurumunu gördük. Buralarda yaşanan işten çıkarmaları, ücret düşürmelerini, hak gasplarını gördük. Şunu unutmamalıyız, özelleştirme işçi sınıfına dönük topyekün mücadelenin bir parçasıdır. Özelleştirme işçilere, emekçi halka zenginlik getirmez, aksine daha fazla sömürü ve sefalet getirir. Kim özelleştirme iyidir diyorsa yalan söylüyordur.

Özelleştirmelere karşı mücadele bitmemiştir. Özel sektöre satılan ve halen işleyen ya da kapatılan işletmeler işçilerin denetiminde yeniden millileştirilmelidir. Buralardan atılan işçiler geri alınmalıdır. Tüm ücret kayıpları, hak gaspları telafi edilmelidir. Mali defterler açılmalı ve her tür merkezi karar işçilerin denetimine sunulmalıdır. Millileştirmeleri gerçekleştirmek için emekçilerin birleşik mücadelesi zorunludur.

Derya Deniz

Özelleştirmeler ve sınıf müc

Özelleştirmeler, burjuvazinin işçi sınıfına ve emekçi yoksul kitlelere yönelik en önemli ve en saldırgan emperyalist-kapitalist yeni-liberal politikanın temel taşlarıdır. Uluslararası kârlarını yükseltmek amacıyla özellikle 1970'lerin ortalarından başlayarak bu politikayı dünya çapında 50'den fazla ülkede bu yeni-liberal politika işlemiştir. Günümüzde de onlarca ülkede karşıyadır.

Türkiye'de de özelleştirmeler 12 Eylül Askeri Darbesi'ni önceleyen bir şekilde 24 Ocak Kararları ile gündeme geldi. Önce darbeciler, peşinden Özallı ANAP hükümetleri bu politikayı baş tacı yaptı. 1990'lı yıllarda iyice hız kazanan özelleştirme saldırısı Çiller-Karayalçın hükümetinin 1994 5 Nisan Kararları ile sonraki tüm hükümetlerin de temel politikası haline geldi. Son 25 yıldır artarak devam eden bu saldırılar sonucunda son olarak AKP hükümetinin yönetimi altında SEKA, TÜPRAŞ ve PETKİM gibi kuruluşlar da tamamen ya da kısmen özelleştirildi. Diğer bir ifadeyle son 25 yılın burjuva hükümetleri, özelleştirme politikası başta olmak üzere yeni-liberal politik yönelimleriyle dünya kapitalizmiyle tam bütünleşme çizgisini izlemektedir.

Burjuvazi için yeni-liberal politikalar düşen kârlarını yükseltmek için baskı ve sömürüyü arttırmak anlamına gelmektedir. Bu amaçla işçi sınıfının ve emekçi yoksul kitlelerin kazanımlarının gasp edilmesi, hak ve özgürlükler alanında kazanılmış mevzilere yönelik saldırıların gerçekleştirilmesi söz konusu olmaktadır. Ücretlerin düşmesi ve ödemelerin düzensizleşmesi, işyerlerinin kapanması,

işsizliğin artması, çalışma şart ve koşullarının işçi ve emekçiler aleyhine ağırlaşması, sigortasız çalıştırma, sendikasılaştırma, taşeron çalışmanın yaygınlaştırılması, bir bütün olarak sınıfın örgütsüz kılınması, eğitim, sağlık, ulaşım, barınma ve belediye hizmetleri gibi alanlarda parası olmayanın aç ve susuz, hasta ve sokakta kalmasına yol açacak uygulamaların gerçekleştirilmesi bu politikanın bir sonucu olmaktadır.

Özelleştirme yalanları

Özelleştirmeler patronların ve işbirlikçilerinin iddia ettiği gibi devletin masraflarının azaltılması, kaliteli ve hızlı hizmet sağlanması, devlet kuruluşlarında yağma ve kadrolaşmanın durdurulması ya da zarar edenlerin kamuya yük olmaktan çıkarılması amacıyla yapılmamaktadır. Nitekim son olarak yüzde 50'den fazlası özelleştirilen TÜPRAŞ ve PETKİM gibi kuruluşlar zarar etmek ve verimsizlik bir yana, kâr eden ve verimliliği çok yüksek olan, dünya standartlarında mal üreten kuruluşlardır. Örneğin TÜPRAŞ'ın son 1,5 yıllık net satışı 17.4 milyar YTL (yaklaşık 13 milyar dolar) ve 2005 yılı ilk yarısı net kârı 292 milyon YTL (yaklaşık 216 milyon

dolar) olmuştur. Nitekim özelleştirilen ya da özelleştirilme kapsamına alınan bir çok işletmenin durumu patronların iddia ettiği gibi verimsiz ve zarar da değil tam tersine TÜPRAŞ örneğinde ki şekildedir. Görüldüğü üzere özelleştirmeler bir ekonomik zorunluluk değil, ideolojik-politik bir tutumdur ve burjuvazinin tercihidir. Özelleştirilen işletmeler; et, balık, süt, yem, şeker, çimento, kömür, demiryolu ulaşımı, elektrik enerjisi, kimya, iletişim, haberleşme, posta, sağlık, eğitim, tarım gibi çok geniş bir sektörel dağılım göstermiştir. Özelleştirmenin sağlanması için birçok işletmeye yatırım yapılmamış, teknoloji bilinçli olarak geri bırakılmış, kötü yönetilmesine, kalitesiz mal ve hizmet üretmesine göz yumulmuş, adeta insanların özelleştirmeleri yalvararak istemesine imkan veren bir ortam planlı şekilde oluşturulmuştur. Özelleştirmenin yapılamadığı kimi sektörlerde işletmeler tamamen tasfiye edilmiş ve dolaylı yollardan patronlara alan açılmıştır.

AKP hükümetinin öncesine kadar, 1990'lardan 2002'ye dek, Özal, Demirel, Çiller, Karayalçın, Erbakan, Yılmaz, Bahçeli ve Ecevit hükümetleri döneminde gerçekleştirilen özelleştirmeler sonucu

Artarak süren salırlar

Şimdiye dek özelleştirilen kuruluşlarda çalışanların ez az yarıya yakınının işini kaybetmiş olması bu gerçeği göstermektedir. Özelleştirilen çimento fabrikalarında çalışan 5400 işçiden 3028'i işten atılmıştır, bu çalışanların yüzde 56'sına denk gelmektedir. Et Balık Kurumu'nda çalışanların yüzde 80'i işinden atılmıştır, 867 işçiden 691'i kapı önüne konmuştur. HAVAŞ'ta 2256 işçinin 559'u, çalışanların

yüzde 25'i işten atılmıştır. Petrol Ofisi'nde işçilerin yüzde 73'ü, yani çalışan 3800 işçiden 2780'i ve SEK'de çalışanların yüzde 64'ü, yani çalışan 1400 işçinin 900'ü özelleştirme sonucu işten atılmıştır. Özelleştirilen bu işyerlerinde sendikalaşma oranı yüzde 90'lardan yüzde 36'lara gerilemiş ve ücretler düşmüştür. Bu rakamlarında gösterdiği üzere özelleştirmeler yeni-liberal saldırılarda temel bir öneme sahiptir. 1996-2003

döneminde Türk-İş'e bağlı 9 sendikadan, -POAŞ, PET-LAS, Keban, TZDK, çimento fabrikaları, Sümerbank ve liman işletmeleri başta olmak üzere- özelleştirme sonucu 3 bin 104 işçi işten atılmıştır. En çok işçi atılan kuruluşların başında ORÜS, Sümerbank ve çimento fabrikaları bulunmaktadır. Aynı dönemde SEKA'dan 832 işçi atılmıştır. 2000'li yıllarda gerçekleşen özelleştirmeler sonucu her yüz sendikali

işçiden 79'u işinden olmak üzere toplamda bu sayı 22 bin 200'e ulaşmıştır. Maliye Bakanı Unakıtan Dünya Bankası'na gönderdiği raporda 20 Haziran 2005 tarihli raporda özelleştirme saldırılarının artarak devam edeceği belirtilmektedir. Unakıtan 2009 döneminde işçilerin işsizlik oranının artacağını, Tekel, SEKA'nın tüm şubeleri, PETKİM, TÜPRAŞ, TEDAŞ, THY, Türk Telekom'un da bulunduğu KİT'i satacaklarını ilan

adelesi

kapsamlı saldırılarının başında gelmektedir. Özelleştirme burjuvazi dünya ekonomik krizine paralel olarak azalan emekçinin birçok ülkesinde uygulamaya sokmuştur. 1980'li yıllarda işçi sınıfı ve emekçiler özelleştirme saldırısıyla karşı

emekçi yoksul kitlelere mücadele ve haklar açısından daha fazla alan sağladığı sürece her koşulda özelleştirmelere karşı mücadele etmek gerekir. Özelleştirmelere karşı mücadele ederken de "ha tek bir patronun elinde, ha da onun devletinin elinde, bir şey fark etmez" mantığıyla bakmaktan daha fazlası söylemek ve yapmak gerekir. Bu nedenle sınıf mücadelesinin dinamiklerini ve işçi sınıfının mücadele ve bilinç düzeylerini hesaba katarız. Nitekim temel savları, "devlet burjuva kapitalist devlet olduğundan, ha devlet mülkiyeti, ha özel mülkiyet, değişen bir şey yok" diyenlere karşı biz devrimci Troçkistler olarak özelleştirmelerin işçi sınıfı ve emekçi yığınların gerek ekonomik koşullarında, gerekse bilinç, örgütlenme ve mücadele olanaklarında büyük gerilemeler yaratacağını, uzun vadede ise sosyalist iktidarın ve merkezi planlamanın ekonomik temellerini zayıflatacağını söyleyerek özelleştirmelere karşı mücadeleyi ön plana çıkarmıştık. Bugün de bunu ifade etmeye devam ediyoruz. Çünkü devlete bağlı ve "verimsiz" olarak addedilen sanayi kuruluşlarının kapatılmasıyla birlikte

sadece 7 milyar dolar civarında gelir sağlanmış buna mukabil KİT'lerde çalışan işçi sayısı 643 binden 385 bine kadar gerilemiştir. Görüldüğü üzere özelleştirmeler sonucu kamu malları bir avuç patronun mülkiyetine sunulmakta ve sonuçları daha fazla işsizlik, yoksulluk ve örgütsüzlük olmaktadır. Oysa patronlar KİT'lerin zarar ettiğini yalanını söylemekte ve bu zararların da bütçede kara delikler yarattığı iddiasıyla yalanlarını kuyruklu hale getirmektedir. Bütçe açıkları zarar ettiği söylenen KİT'lerden değil 250 milyar doları aşan borç ve faizlerinden kaynaklanmaktadır. Zarar eden ya da teknolojik olarak geri kalmış KİT'lere yatırım yaparak modernize etmeye para bulamayan hükümetlerin patronlar için her türlü özel teşvik ve desteği sunmak için daima para bulması bu durumun açıklamasıdır.

Özelleştirme yanlısı işçi sendikaları ve "sol" partiler

Özelleştirmelere karşı birçok işçi sendikası ve "sol parti" ikircikli, ikiyüzlü bir politika izlemektedir. Özelleştirmeler arasında tercih yapan işçi sendikaları, sol partiler olduğu gibi, iyi paraya satalım ya da yabancıya değil yerliye gitsin diyen

sözüm ona "ulusalci" işçi sendikaları ve "sol partiler"de mevcuttur. Öncelikle kamu kuruluşlarının yabancıya satılması kötü, yerliye satılması iyidir anlayışı çok yanlış ve ideolojik-politik olarak da bir çarpık anlayıştır. İster yerliye, ister yabancıya satılsın özelleştirme özelleştirmez ve her iki durumda da sonuçları işçi ve emekçiler için aynıdır: yani işsizlik, yoksulluk ve örgütsüzlük... Son TÜPRAŞ ve PETKİM örneğinde olduğu gibi yabancılara gidecek özelleştirmeye karşı çıkıp, bunu da "vatan savunması" olarak ifade edenler ya kendi hesaplarına bu kuruluşlardan pay kapma peşinde olan çeşitli sermaye gruplarıdır (ATO ve TOBB gibi) ya da çeşitli sermaye grupları adına bu işin taşeronluğunu yapan komisyonculardır. İşçi sınıfının ve emekçi yoksul kitlelerin çıkarı sermaye grupları arasında seçim yapmak değil, her türden özelleştirmeye hayır diyerek devlet mülkiyetini, millileştirmeyi ve işçi denetimini savunmak-tan geçer.

İşçi denetimi ve millileştirme

Diğer yandan "devrimci Marksistler, özelleştirme sorununda, kapitalist devlet mülkiyeti ile kapitalist özel mülkiyet arasında bir taraf değildir-ler" diyerek meseleye bakan anlayışlarda vardır. Kuşkusuz kapitalist sistem içinde kapitalist devlet elinde bulunan kuruluşlar, kapitalist devlet mülkiyeti altındadır. Bununla birlikte özelleştirmeler sonucunda işçilerin yarısı işlerinden oluyorsa, sendikalılık oranı yüzde 90'lardan yüzde 30'lara düşüyorsa, taşeronlaştırma yaygın çalışma biçimi haline geliyor ve örgütsüzlük genelleşiyorsa, işyerleri kapanıyor, yoksulluk ve açlık derinleşiyorsa bu durum kapitalist de olsa devlet mülkiyetinin, kapitalist özel mülkiyetten daha fazla hak ve özgürlük alanı sağlayabildiğini gösterir.

Bu durumda işçi sınıfına ve

uş, 779 t. n'in lerdiği mek- sının e- 2005- de RAŞ, 21 iletmiştir. Nitekim bu kuruluşların bazıları özelleştirildi. 2005 yılında yapılacak özelleştirmeler sonucu Tekel'den 1502, Telekom'dan 1175, TEDAŞ'dan 752, Şeker fabrikalarından 700 ve TÜPRAŞ'dan 325 olmak üzere toplamda 9 bin 381 işçinin çıkarılacağını söyleyen Unakıtan böylece 2003-2009 döneminde 29 bin işçinin işten atılacağını DB'ye

düşünüldüğünde özelleştirmeler yalnızca kısa vadede tensikatların yaygınlaşması, iş olanaklarının daralması, işsizliğin ve yoksulluğun derinleşmesi, sendikasılaştırmanın hızlandırılması anlamına gelmekle kalmayacak, ama aynı zamanda uzun vadede gelecekteki olası bir işçi-emekçi iktidarının girişeceği sosyalizmin inşası çabalarının ekonomik temellerini de bugünden tahrip etme işlevi görecektir.

KİT'lerin kapitalist özel mülkiyete geçmesini istemiyoruz ve hayır diyoruz; bu öncelikli bir sınıf politikasıdır. Ama KİT'lerin kapitalist devlet mülkiyetinin elinde olmasını ya da kalmasını da savunmuyor ve istemiyoruz, buna da hayır diyoruz; lakin bir kez daha ifade etmek gerekirse mevcut özelleştirme saldırısının işçi ve emekçiler üzerinde yarattığı büyük yıkımın kapitalist de olsa devlet mülkiyetinden özel mülkiyete geçiş sürecinde

gerçekleşmesi mücadele düzeyleri arasında ayırım yapmamızı gerektirir. Kapitalizm koşullarında da olsa eğitim, sağlık, ulaşım, belediye hizmetleri, et, süt, şeker gibi kamusal mal ve hizmet üretimlerinin işçi sınıfı açısından birer kazanım ve mevzi anlamına, bir bilinç ve örgütlenme düzeyine denk geldiğini görmemiz gerekir. Kapitalist de olsa devlet mülkiyetinin genişliği, işçi sınıfı lehine mücadelenin ve kazanımların ilerliliğini gösterir. Devlet mülkiyeti toplumsal mülkiyete geçişte bir ilk adımdır.

Devrimci Troçkistler olarak özelleştirmelere karşı çıkarken mevcut olanı savunmakla sınırlı kalmak gibi bir hata da yapmamalıyız. Nasıl ki işçi ve emekçiler aleyhine

tüm çalışma şart ve koşullarını esnek hale getiren yeni iş yasasına karşı çıktık ve önceki iş yasasındaki daha ileri hakları savunduk ama bununla da kendimizi sınırlamadık ve daha fazlasını talep ettik, aynı şekilde verimsiz, yağmaya açık, arpalık haline gelmiş, kalitesiz mal ve hizmet sunan KİT'lerin mevcut halleriyle devam etmesini de savunmuyoruz. Öncelikle ve özellikle KİT'lerde işçi denetimi talebini dile getiriyoruz.

Özelleştirmeler yasaklanmalıdır!

Özelleştirilen KİT'ler derhal millileştirilmelidir!

Tüm KİT'lerde işçi denetimi!

Arif Benol

Kuruluşundan bugüne Emekli-Sen

DİSK'e bağlı Emekli-Sen sendikası 12 Temmuz 1995 yılında, 139 emekli tarafından bağımsız olarak kuruldu. Yaptığı ilk kongrede DİSK'e katılma kararı aldı. Türkiye genelinde 40 bin üyesi var. Kurucuları arasında 15-16 Haziranları, Kavel direnişini, 1977 1 Mayıs'ını, 1989 Bahar eylemlerini ve birçok mücadeleyi yaşamış işçi ve emekçiler bulunmaktadır.

Sendikanın kurulmasının birçok amacı var. Ama en önemlisi, "demokrasi, insan hakları ve özgürlükler mücadelesinden emekli olunmaz" şiarıyla yola çıkmış olmaları. O günden bugüne yasallaşması ve tanınması için bir çok sokak eylemi yapıldı ve örgütlenmek için mücadele verildi. Aynı zamanda hukuki yollar denenerek davalar açıldı ve kazanıldı. Buna rağmen devlet iç düzenlemeyi yapmayarak, Emekli-Sen'in yasal olmadığını iddia etti. Ama diğer bir yandan da devletin birçok kurumu eylemler için izin istendiğinde, izin vererek Emekli-Sen'i fiilen tanımış oldu. Bugün devlet Emekli-Sen sendikasının eylemlerinden rahatsız olduğu için sendika adına yapılan başvuruları kabul etmiyor.

Emeklilerin genel durumu

Bugün Türkiye genelinde 7 milyon emekli var. Türkiye'de çalışanlar gibi emeklilerinde birçok sorunu bulunmaktadır. Siyasi olarak örgütsüzlük ve ekonomik sıkıntılar başta geliyor. Ortalama olarak bir işçi emeklisi 410 YTL

ücret alıyor. Açlık sınırının 600 YTL olduğu bugünlerde emeklilerin bu şartlarda geçinmeleri bir mucize. Bu parayı da alabilmek için banka kuyruklarında ölenler oluyor. İşçi ve emekçiler "emekli olursam rahat ederim" diye düşünürken, İMF ve patronların sömürücü politikaları yüzünden iş bulabilen emekliler çalışmak zorunda bırakılıyor. Bütün bu olumsuzluklara rağmen mücadeleyle kazanılan haklar devlet tarafından yeni yasalar çıkarılarak (Sosyal Güvenlik Yasası gibi...) İMF ve patronlara peşkeş çekiliyor. Şimdi çalışanlar yeni çıkan yasaya göre mezarda emekliliği zor görecek durumda.

Emekliler kazanılmış haklarına sahip çıkarak mücadeleye devam ediyor. Son olarak da toplu sözleşme talebiyle bir kampanya başlatıldı. Emekli-Sen üyesi emeklilerin talepleri şunlar:

Açlık sınırının altında ücret değil, insanca yaşayacak ücret istiyoruz, Hastanelerde itilip, kakılıp, horlanmak istemiyoruz,

Yargıtay kararıyla kazandığımız TÜFE alacaklarımızın derhal ödemesini istiyoruz,

Tüm emekliler olarak iki maaş tutarında ikramiye, yakacak yardımı ve toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanma hakkı istiyoruz,

10 yıldır kabul edilmeyen emekliler sendika yasamızın derhal kabul edilmesini istiyoruz, DİSK / Emekli-Sen olarak ücretlerimizin belirlenmesinde taraf olmak toplu sözleşme yapmak istiyoruz.

DİSK'in tutumu

Emekli-Sen ilk kurulduğunda DİSK sahip çıkmıştı. Ama süreç içinde Emekli-Sen'in sürekli mücadelesinden ve ürettiği politikardan rahatsız olduğu için DİSK destek vermemeye başladı. Emekli-Sen, bütün eylemlerini DİSK ve bağlı sendikalarına haber verdiği halde hiçbir eylemliliğe ciddi anlamda katılım olmadı. Nitekim Ankara eylemine de 160 kişi katıldı. Emekli-Sen Genel Merkezi'nde yaptığı uyarıyla eyleme pankart, afiş getirilmemesi uyarısı yaptı. Kampanyada toplanan imzalar meclise götürüldü ama emeklilere randevu verilmedi.

DİSK örgütlü olduğu işyerlerinde emekli olan üyelerini Emekli-Sen Sendikası'na yönlendiriyordu ve bunu tüzüğüne koymuştu. Son yapılan 12. kongresinde bu kararı değiştirerek emekli olan üyelerinin bulunduğu sendikalarda kalmalarını yol açan tüzük değişikliği yaptı. DİSK Sendikası, köklü mücadelelerden geçmiş ve deneyimleri olan Emekli-Sen üyesi emekli işçileri, genç üyeleriyle buluşturmak yerine, onları dışlamayı seçiyor.

Sonuç olarak geçmiş deneyimleri yaşamış, yaşları ortalama 60 olan Emekli-Sen üyeleri, "demokrasi, insan hakları ve özgürlükler mücadelesinden emekli olunmaz" deyip mücadeleye devam ederek bugün genç işçi sınıfına önderlik etmeye, yol göstermeye ve deneyimlerini paylaşmaya devam ediyor.

Oya Şen

Coca Cola işçileri tazminatlarını aldı

19 Mayıs'tan bu yana Coca Cola dağıtımını yapan, Trakya Nakliyat adlı taşeron firmada çalışan ve DİSK'e bağlı Nakliyat- İş Sendikası'na üye olunca işlerine son verilen 110 işçi, kararlı direnişleri sonucunda tazminatlarının ödenmesiyle direnişlerine son verdiler. Dudullu ve Yenibosna Coca Cola dağıtım şirketlerinde çalışan işçiler, 20 Mayıs' ta fabrikayı terk etmeme eylemine başlamış, daha sonraki süreçte polis işçilere biber gazıyla müdahale edince işçiler de Ümraniye Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunmuşlardı.

İşverenin işçilerin taleplerini karşılaması sonucu direnişe oybirliğiyle son verdiler. Kazanılan talepler: Tüm işçilerin kıdem ve ihbar tazminatları ödendi. İşçilere direniş süresince çalışmamalarından dolayı 4 aylık, sendikal tazminat olarak 14 aylık ücretleri tutarındaki tazminatları bir defada ve peşin olarak ödendi. İşçilerin işlerine geri dönmesi ise sağlanamadı. Buna rağmen kazanımları ile, işçi sınıfının örgütlü ve kararlı mücadelesinin kazanımlar getirdiğine örnek olması açısından önemlidir.

Kararlı mücadele kazanımla sonuçlandı

Almanya'da Getrag firmasının çalışanları verdikleri hukuk mücadelesini kazandılar. Ludwigsburg'ta bulunan Getrag Şubesi'nde yaklaşık 600 kişinin çalıştığı firma, BMW ve SMART araba markalarına şanzıman parçası üretiyor. 2008'e kadar Ludwigsburg şubesinin kapanacağını söyleyen firma yetkilileri kademeli olarak işçi çıkışlarını imzalayarak 109'a yakın işçinin çıkışını vermişti. Bunun üzerine 40 işçi firmayı "sosyal plana uymadığı" gerekçesiyle Mart ayında firma hakkında İş Mahkemesi'nde dava açmıştı. Grupların firmayı ayrı ayrı verdiği mahkemede hazır bulunan firma yetkilileri, çıkış tazminatı olarak 6 bin Euro ek yaptılar. Ancak işçiler bu teklifi kabul etmeyip, kendi haklarını aralarında birlik oluşturarak hukuk mücadelesine devam kararı aldılar. İşçiler, baş vurdukları Ludwigsburg İş Mahkemesi tarafından haklı bulundu. Böylece Getrag işçileri mahkeme kararıyla işlerine geri döndüler.

Yunanistan' da miting

Yunanistan'ın başkenti Atina'da onbinlerce kişi özelleştirmelerden işgale verilen desteğe kadar birçok hükümet politikasını protesto etti. Mücadeleci İşçi Sendikaları Birliği (PAME) tarafından düzenlenen

mitingde işçi ve emekçi sendikalarının yanı sıra özel şirketlerde çalışanlar ve OLEYS sendikasına bağlı otel işçileri de 3 saat iş bırakma eylemine katıldı. Göçmen işçilerin de yer aldığı mitingde Fransa'daki isyana da değinilirken Filistin, Irak ve Suriye halkları ile dayanışma dile getirildi. Yunanistan'ın her yerinden katılımın olduğu mitingde yaklaşık 60 bin kişi yer aldı.

Mitingde, sermaye sahipleri, özelleştirmelerle işten atmalarla ve hak gaspları ile çalışma yasalarının değiştirilmesi ile geleceğimizi karartmaya çalışıyor. İzin vermeyecek, boyun bükmeyeceğiz. Sermayenin çıkarlarına karşı konmadıkça işçi çıkarları savunulamaz" denildi. Hükümetin işgallere destek vermesinin emperyalist saldırılara ortak olmak anlamına geldiğini söyleyen konuşmacılar, Irak ve Suriye halkı ile dayanışma içinde olduklarını söyledi. "Sermayenin halk karşıtı politikalarına hayır! İşçiler ve emekçiler birleşin" sloganı ile düzenlenen mitingde özellikle son dönemlerde artan özelleştirmeler ve sosyal haklara getirilen kısıtlamalar protesto edildi

Latin Amerika'da kitlesel gösteri

Arjantin'in Mar del Plata kentinde başlayan 4. Amerika Kıtası Zirvesi, ABD karşıtı protestolarla sarsıldı. Arjantin'in başkenti Buenos Aires'te, Uruguay ve Venezuela'da benzer gösteriler düzenlendi. Şili işçi sendikası (CUT) ve Alternatif Eğitim Merkezi (CENDA), Serbest Ticaret Anlaşması'na karşı ülkelerinde ve kıtada mücadele edeceklerini ve Arjantin'deki protesto gösterilerine, 300 kişi ile birlikte Arjantin'e giderek katılacaklarını ve buna hazır olduklarını açıkladılar. Zirvenin başlamasından önce, kent sokaklarında onbinlerin katıldığı büyük bir eylem düzenlendi. ABD'nin dayattığı, "Amerika Serbest Ticaret Anlaşması'nın (FTAA) amacının, yoksulluk ve açlık getiren neoliberal politikaları tüm kıtaya yaymak olduğu dile getirildi.

FTAA'nın ilk toplantısı 1994 yılında Miami'de yapılmıştı. Bu bölgesel serbest ticaret anlaşması kapsamında ABD, Kanada ve Meksika'nın yanı sıra bütün Latin Amerika ülkeleri de dahil olmak (Küba hariç) üzere toplam 34 ülke var. FTAA düzenlemelerinde, büyük kurumlara özelleştirme yoluyla verilen ayrıcalıklarla, hükümetlerin toplum sağlığı ve güvenlik, işçi hakları, çalışma koşulları, doğal hayatın korunması gibi konularda elleri-kolları bağlanıyor, "sosyal haklar ve temel özgürlükler"le ilgili kanunların çıkartılması da sınırlandırılıyor. Böylece girdikleri ülkelerde uluslararası şirketlere, ayrıcalıklı, büyük olanaklar sağlanabiliyor. Sonuç olarak dünyada ve Türkiye'de sermayenin işçi sınıfına saldırıları gittikçe yaygınlaşıyor. Dünya düzeyindeki bu saldırıya karşı işçi sınıfının cevabı da enternasyonal olmalıdır.

Derleyen Mavi Mayıs

Fabrikalardan mektuplar

Sözleşme yaklaştıkça patron da boş durmuyor

Patronun yaklaşan sözleşmeye yaptığı hazırlık iyice belirginleşti. Şu an fabrikada iş yok. Kumaş gelmiyor gerekçesiyle kesimhane boş oturuyor. Zaman zaman bantlar boşa çıkıyor. Hâlbuki işlerin çoğunun fasona verildiğini hepimiz biliyoruz. Bize göre, bu da patronun sözleşme öncesi yaptığı bir siyasettir. Patronun kumaş yok bahanesiyle bizleri boşa çıkarmasının bir mantığı var. Patron, şimdiden fabrika zarar ediyor görüntüsünü vermek istiyor. Patronun sözleşme günü geldiğinde bizlerin taleplerine karşı vereceği ilk cevap: “zarar ediyorum” olacak.

Bizler de çoğu zaman iyi niyetli olduğumuz için patronun bu siyasetine inanırız. Çünkü boş kaldığımız zamanları düşündüğümüzde “ya adamlar gerçekten zarar ediyor, çünkü 3-4 aydır boş yattık, hiç iş çıkmadı” diyebiliyoruz.

Ama hiçte öyle görüldüğü gibi değil. Patronun sözleşmede taleplerimizi en aza indirmek için bilinçli bir siyasettir. Oysa patronun işlerini fasona verip siparişlerini hiç aksatmadan zamanında verdiğini de duyuyoruz.

Bunların farkında olan bilinçli işçilere düşen görev, her toplantıda, patronun izlediği bu politikayı anlatmak

olmalıdır. Patronun yalanlarına karşı uyanık olmalıyız. Patron ve idareciler bazen içimizdeki işçileri, kendi saflarına çekerek bize karşı kullanırlar, bu konuda da uyanık olmalıyız. Bu gibi patron yalakalarını kendi aramızda etkisiz hale getirmeliyiz.

Sendikacılar bizleri nihayet hatırladı

Uzun zamandır ortalıkta gözükmeyen sendikacılar birden bire bizleri hatırladılar. Hatırlamakla kalmadılar bizlere eğitim seminerleri vereceklerini söylediler. Önce şaşırarak madem sendikacılar koltuklarından kalkıp gelme ve bizleri bilgilendirme zahmetine katlanacaklar onlara fazla haksızlık etmeyelim diye düşünürken sendikacılar Aralık ayının ilk haftasında verilecek seminerin konusunu 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu olduğunu söylediler. Bizler, sendikacıların neden bu konu üzerine bir seminer vermek istediklerini anlıyoruz. Sendikacılar bizi yanıltmadılar. Amaçları bizleri bilgilendirmek değil, böyle olmuş olsaydı 1,5 senedir sendikalı çalışıyoruz ve bizlere bu eğitimleri rahatlıkla verebilirlerdi. Ama vermediler.

Ne oldu da sendikacılar bizlere bu konuda eğitim vermek istiyor. Bilindiği gibi işçilerle patronlar arasında imzalanan sözleşmelerin anlaşmazlıkla sonuçlanması durumunda işçilerin yasal olarak grev hakkı vardır. Ancak patronların hükümetleri, işçilerin grev silahını etkisizleştirmek için buna karşı lokavt (işyerini kapatma) kanunu (“işçi dostu” Ecevit’in 1963 yılında Çalışma Bakanlığı döneminde çıkardığı bir yasadır) çıkardı. Böylece işçiler grev silahını kullanırsa, patron da lokavt hakkını kullanabilir. (77 gündür grevde olan Serna Seral tekstil işçileri örnektir.) Bugün sendikacıların bizlere vermek istedikleri eğitim bizleri bilinçlendirmek değil, tam tersine bizlere 2822 sayılı yasayı anlatarak patronun karşısında çok fazla seçeneğimizin olmadığını anlatarak bizleri kararsızlaştırmak ve patronun sunacağı önerileri baştan kabul etmemizi sağlamaktır. Bizler bu konuda da işçi arkadaşlarımızı uyarmalıyız.

Bir Tekstil İşçisi

Nasıl davranacağımızı müdürlerden mi öğreneceğiz?

Her akşam mesaiye kalan kadın işçiler, şeflere mesaiye kalmak istemediklerini söylediler. Şefler durumu müdüre söylediler. Müdür ise “eve gidip ne yapacaksınız, evde daha çok yoruluyorsunuz” dedi. Arkadaşımız ise elindeki pensi müdüre uzattı, “al bir tut aç dedi.” Müdür de açtı, “ne var parmak kaslarınız gelişir” dedi. Arkadaşımız ise “bütün gün kas mı gelişir, yoruluyoruz” dedi. Daha sonra müdür şefleri bir işçiye sahip çıkamadınız diye azarladı. Şefler de

Fabrikalardan mektuplar

arkadaşımıza gidip “böyle davranman gerekmiyordu” diyerek üstüne gittiler. Diğer arkadaşlar, işçi arkadaşına “iyi yaptın, bravo” dediler. Arkadaşımız haklıydı. Davranışında da hiçbir kusuru yoktu. Sesimizi çıkartmadığımızda, mesailere kaldığımızda bir problem yok. Mesaiye kalmak istemediğimizi, yorulduğumuzu söylediğimizde davranışımızı beğenmiyorlar. Onlar davranışlarımızı beğenmemeye devam etsinler, bugün bir kişi tek başına müdüre ve onların yalaka şeflerine tepkisini göstermesi iyi olmasına rağmen, önemli olan bu tutumu bütün işçilerle birlikte vermektir. Yoksa bizlere daha çok baskı yaparak çalıştırırlar. Buna izin vermemek için birlik olmak zorundayız.

Bir Tekstil İşçisi

Zam almak için birlik olalım

Patron beklediğimiz kömür parasını nihayet ödedi. Geçen yıl 125 milyon olan yakacak parasına patron 10 milyon zam yapmış, 135 YTL ödendi. Kömürün torbası 7-8 YTL, patronun verdiği bu parayla ancak yarım ton kömür alabiliriz.

Ücretlerimiz Yetmiyor

Zam ayı da yaklaşiyor, ama belirsizlik devam ediyor. Patron 2000 yılında krizi bahane ederek iki yıl zam yapmadı. Şimdi de bütün işyerlerindeki gibi, zammı yıllık vereceğini açıkladı. Yani hakkımız olan altıncı ay zamlarını böylece patronlar elimizden almış oldular. 5-6 yıllık işçilerin ücreti 550 YTL. Bu ücret emeğimizin karşılığı değil. Sendikaların açıkladığı açlık sınırının altındaki bu ücret ihtiyaçlarımızı karşılamıyor. Ayın ortasında parasız pulsuz kalıyoruz. Sonra kendimize soruyoruz “çok mu harcama yaptım?” diye. Sorun bizde değil, sorun bizleri her geçen gün daha fazla sömüren düzenin ta kendisindedir. Bizlerin emeğini çalan patronlardır. Bizler bunları görerek hakkımızı almayı öğrenmeliyiz. Yoksa patronlar bizleri daha düşük ücretle çalıştırmak için can atıyorlar. Bizler buna fırsat vermemeliyiz.

Bir Tekstil İşçisi

Çaldığı sabunlar patronun pisliklerini temizleyemez

Çalıştığımız fabrika demir-çelik üretimi yaptığı için fabrika da yağ, kir, pas yoğun. Ağır çalışma koşullarının ve sıcaklığında etkisiyle terlememek kaçınılmaz oluyor. Bu nedenden mesai saati bitiminde yağ, kir ve ter içinde kaldığımız için her gün paydostan sonra banyo yapıp-

oruz. Yalnız koskoca fabrikada toplam 3 adet banyo kabini var. Bu da yetersiz kalıyor. Paydos saatinde banyoda bir yığılma oluyor. 35-40 işçi aynı anda banyo yapmaya çalıştığı için tam bir kargaşa ortamı oluşuyor. Çünkü herkes bir an önce banyo yapıp çıkmak istiyor. Üstelik banyo bölümünün camları kırık, yazın bir problem olmuyordu ama havaların soğumasıyla birlikte çok büyük bir problem olmaya başladı. Banyodaki bu yoğunluktan dolayı 15-20 dakika bu soğuğa maruz kalıyoruz.

Bu sorunlar yetmiyormuş gibi işçilere ayda bir dağıtılan 4 adet kalıp sabun idare tarafından çok görüldü. Patron, işçilerin sabunları eve götürdüğünü gerekçe göstererek, bundan sonra sabunun 2 ayda bir dağıtılacağını açıkladı. İşçiler bu olaya kendi aralarında, “patronu ilgilendirmez, sabun bizim hakkımız değil mi? İstedığımız gibi kullanırız” diye sözlü tepkiler gösterdiler. Son sabun dağıtıldığından bu yana 2 ay geçti. Ama sabunlar daha öncesinden tükendi. İşçiler birbirlerinden sabun istemeye başladılar. Bu sorunu ustabaşına ve mühendislere ilettik. Onlarda bu günlerde sabun dağıtılacağını söylediler. Birkaç gün sonra nihayet sabunlarımızı alabildik. Sabun sorunu belli ki bir süre sonra yine gündeme gelecek. Çünkü patron bu uygulamaya devam edeceğe benziyor.

Patronun bu hak gaspları sabunla başlayıp, tepki gelmezse daha büyük hak gasplarıyla devam edecektir. Bizler bu ve benzeri olaylara karşı birlik olup patronu caydırıcı bir tepki göstermeliyiz. Aksi halde var olan haklarımızı da yitirebiliriz.

Bir Metal İşçisi

Fransa'da "baldırı çıplakların" isyanı

27 Ekim gecesi Cumhuriyetçi Fransa uzunca bir kış uykusundan uyandı: Paris'in kenar mahallelerinden Clichy-sous-bois'da polislin kovaladığı ikisi Afrikalı biri Türk üç genç, resmi basının iddiasına göre, saklandıkları elektrik trafosunda cereyana kapılmışlar, Afrikalı gençler ölmüş, üçüncü genç ise ağır yaralanmıştı. Bunu duyan, mahalle gençleri bir anda "sıfır tolerans" sloganıyla güvenlik güçlerine tepki olarak sokaklara dökülmüşler, yollardaki otomobilleri, okul, postane, itfaiye gibi resmi binaları ateşe vermeye başlamışlardı. Harekete geçen gençlerin büyük bir çoğunluğu, Arap ve Siyah Afrika kökenli eski göçmenlerin ikinci, üçüncü kuşak çocuklarıydı.

Ertesi gün Fransız basın, "suç dünyasına" ait, mafyalarca yönetilen işsiz güçsüzler takımının vandalizminden, "it kopukların", yağmacıların serseriliğinden, hatta İslamcı akımların muhtemel bir komplosundan söz etmeye başlamışlardı. Söz konusu olan derhal bastırılması gereken "barbarlıktı". Nitekim, özellikle iç işleri bakanı Nicolas Sarkozy, "bölgede denetimin elden kaçırılmayacağını" duyurdu ve "düzenin bir an önce yeniden tesisi" için baskı makinesini hemen harekete geçirdi.

İsyan yayılıyor

Oysa Clichy-sous-bois'da patlak veren olayların temelinde yatan nedenler sadece bu bölgeye özgü değildi. Buradaki gençler, bütün bir ülkedeki toplumdaki dışlanan, sistematik bir biçimde ayrımcılığa maruz kalan, eğitim ve düzenli bir iş olanağından mahrum edilen yüz binlerce göçmen kökenli gençliğin bir parçasıydı. 27 Ekim gecesi sokakta top oynarken kendilerini basmaya gelen polislin tutumu da sadece bu mahalleye özgü değildi. Güvenlik güçlerinin özellikle Mağrip ve Siyah Afrika kökenli geçlere yönelik uyguladığı ölçsüz baskı, hakaret ve şiddet, yıllardan beri tüm ülkede şikayet konusuydu. Daha bir hafta önce Sarkozy bu kenar mahallerden birini ziyaret ettiğinde, baskıların sorumsuzluğu olarak istifasını isteyen gençlerin taşlı küfürlü protestosuyla karşılaşmış, ardından da "bu pisliği hortumla temizleyeceğim" açıklamasında bulunmuştu.

Böylece 27 Ekim gecesi iki gencin polis baskısından kaçarken yaşamlarını yitirmesi bardağı taşıran bir damla oldu ve tek bir mahallede patlayan protesto gösterisi ertesi akşamdan itibaren başka mahallelere ve kentlere yayılmaya başladı. Çatışmalar ve protestolar önce Seine Saint-Denis çevresinde yoğunlaştı, ardından Paris'in bütün Kuzey ve Doğu ilçelerine sıçradı. Hükümet bu yerlerde baskı aygıtını daha sert çalıştırmaya yöneldikçe tepkiler daha da şiddetlendi. 31 Ekim gecesi polislin ibadet edenlerle dolu bir camiye göz yaşartıcı bomba atması gençlerin kızgınlığını daha da derinleştirdi ve 2 Kasım'dan itibaren yaklaşık 20 kentte geceleri tam bir gerilla savaşı yaşanmaya başladı. Kasım ayının ilk haftası sonunda isyan 300 beldeye yayılmış, yakılan araba sayısı 6 bini aşmış, bu arada yaklaşık 1.500 genç tutuklanmış duruydu. Üstelik başka ülkelerde de benzer protestolar baş göstermiş, Belçika, Hollanda ve Almanya, ikinci-üçüncü kuşak göçmen gençlerin protestolarından nasibini alan ülkelerin başında gelmişti.

Bu noktadan sonra, gençlerin kızgınlığını yatıştırabilmek için hükümet içinde biraz geriye çekilen Sarkozy'nin yıldızı yeniden parıldamaya başladı ve devlet başkanı Jaques Chirac ve başbakan Dominique de

Villepin'in de onayıyla, belediye başkanlarına gece sokağa çıkma yasağı koyma yetkisi tanındı. 20'yi aşkın belde derhal uygulamaya konan yasak, hükümetin ve burjuvazinin bu "baldırı çıplaklar" ayaklanmasını ne denli ciddiye aldığı bir kanıtıydı, zira bu uygulama ilk önce 1955 yılında Cezayir'deki ulusal kurtuluş savaşını ezebilmek için yasalaştırılmış ve bundan sonra da sadece 1984'te Yeni Kaledonya'daki bağımsızlık hareketine karşı yürürlüğe konmuştu. Yasaklarla birlikte artan polis baskıları ve yaygın tutuklamalar 9 ve 10 Kasım günlerinde isyanın bir miktar hafiflemesinde etkili olduysa da bunu takip eden günlerde ve Kasımın ikinci hafta sonunda protestolar aynı şiddetle sürdü. Cuma gecesi 502, Cumartesi ise 374 otomobil yakıldı, ülkenin üçüncü büyük kenti olan Lyon'un merkezinde, Toulouse, Ile de France ve Strasbourg'da çatışmalar bütün şiddetle sürdü.

Burjuvazinin tepkisi

Hükümet, özellikle Sarkozy kanalıyla, isyancı gençlere toplumda herhangi bir sempatinin ya da anlayışın doğması için bütün gerici söylemlerini harekete geçirerek, bu gençleri toplum dışı serseriler, şiddet düşkünü avareler, çalışmak istemeyen ve kolay kazanç amacıyla uyuşturucu trafiğine ve her türlü cürüm dünyasına katılan suçlular, kısacası toplum artığı süprüntü bir güruh olarak göstermek için elinden geleni yaptı. Bu gayretinde büyük basını da büyük ölçüde yanına almayı başardı. Öyle ki, sertlik yanlısı Sarkozy kamuoyu anketlerinde yüzde 54'lük bir inanırılık düzeyine yükseldi.

Basına göre bu olaylar karşısında asıl "ellerini ovuşturan" Le Pen ve onun Ulusal Cephe'siydi. UC'nin ikinci adamı ve bir dolu ırkçılık davasıyla ünlü olan Bruno Golnisch, partisinin İnternet sitesinde "Fransızlar bugün bir işgal ve şiddet dalgası altındadırlar. Ve ırkçılıkla suçlanma korkusuyla da bundan şikayet edememektedirler. Bu tarihimizde hiç yaşanmamış bir durumdur ve buna daha fazla izin verilemez" açıklamasında bulundu. Sosyalist eğilimli sendika konfederasyonuna bağlı polis sendikası daha olayların hemen başında, derhal sokağa çıkma yasağının ilan edilmesini ve ordunun harekete geçirilmesini önerdi. Muhalefetteki Sosyalist Parti de isyancı gençlerin savunmaya yanaşmadı ve asıl ve ilk amacın düzenin sağlanması olduğu konusunda hükümete destek verdiğini ilan etti. Tek yakındığı, kendi dönemlerinde kurdukları ve bir tür bekçilik sistemi olan "yakın polis" uygulamasının Sarkozy tarafından ilga edilmiş olmasıydı. Komünist Parti de aynı trene katılarak, gençlerin "şiddet eylemlerinin kabul edilemez" olduğunu açıklamış ve sosyalistler gibi yakın polis uygulamasının yeniden tesisi, ve ne olduğu belli olmayan bir "diyalog" çağrısıyla yetinmişti.

Kim bu gençler?

İrkçılığa, ayrımcılığa ve polis baskılarına karşı isyana geçen gençlerin Fransa'ya göç eden Mağripililer ve Siyah Afrikalılar olduğu söylenecek kamuoyunda sistemli olarak göçmen işçiler aleyhinde bir hava yaratılmaya çalışılmakta. Resmi rakamlara göre bugün Fransa'daki göçmen sayısı 3,5 milyon dolayında, yani toplam nüfusun yaklaşık yüzde 6,5'ini oluşturuyorlar. Bunun yaklaşık 2 milyonunu Cezayir, Tunus ve Fas, 700 bin kadarını da Sahra-altı Afrika ülkesi kökenliler oluşturmakta. Bunlara en az 1 milyon civarında "kağıtsız" göçmeni de eklemek

gerekiyor.

Ama, bir başka grup daha var ki, istatistiklerde "yurttaşlığa kabul edilmiş Fransızlar" olarak anılıyor, yani bir tür "manevi yurttaş" kategorisi bu. 2,5 milyon dolayındaki bu Fransız "yurttaşların" 1,5 milyon kadarı Fransa'nın dışında, 1 milyonu ise bizzat Fransa'da doğmuş olan manevi evlatlar. Tamamen ırk ve etnik köken ayırımına dayandırılan bu "sonradan edinilmiş yurttaşlar" kategorisinin ana çekirdeğini de eski Fransız sömürgelerinin insanları oluşturmakta (Cezayir, Tunus, Fas, Hindistan ve çeşitli Siyah Afrika ülkeleri). Son baldırı çıplaklar ayaklanmasının ana çekirdeğini de özellikle bu 1 milyonluk Fransa doğumlu "manevi yurttaş" gençler oluşturuyor, yani en eski göçmenlerin çocukları ve torunları.

Eski göçmen işçiler kuşağı gerçekte Fransa'nın II. Dünya Savaşı sonrasındaki ekonomik yeniden inşasının ve bir emperyalist güç olarak yeniden dirilmesinin temel kaynağını oluşturmuştu. Bu kitlesel ve ucuz, neredeyse köle, emek gücü sanayiye yerleştirilmiş ve kolayca denetlenebilmeleri için de kendilerine yurttaşlık hakkı tanınmıştı. Bu hak onların sendikalara üye olabilmelerini olanaklı kılmış, böylece sendika bürokrasinin denetimi altına alınmış, ayrıca özellikle savaş sonrası burjuva sistemin yeniden inşasına aktif olarak katılan, ve ülkede olası bir devrimi başarıyla önleyen Stalinist Komünist Parti aracılığıyla düzene entegrasyonları sağlanmıştı.

Bununla birlikte, yurttaşlık hakkı göçmen işçilerin Fransız toplumuna gerçekten dahil olmaları anlamına gelmiyordu. Tam tersine Fransız devleti bu göçmenleri sistematik bir biçimde kentlerin varoşlarında, kenar mahallelerinde yerleştiriyor, toplumsal yaşamın tüm kesimlerine girmelerini bilinçli bir biçimde engelliyordu. Böylece büyük kentlerin çevrelerinde "cité" (kent) olarak adlandırılan, bir ya da iki odalı dairelerin bulunduğu eski püskü yapılardan oluşan, alt yapısı kötü, ulaşımı yetersiz, okulları elli-altmış kişilik derslikli, belediye hizmetlerinin yeterince verilmediği, çocukların mahalle aralarında pislik içinde oynadığı "getto"lar doğdu.

1980'lerde ünlü "reformlar" ve ekonomik dönüşümler gelmeye başladı. Yeni küreselleşme, Fransız burjuvazisinin sanayiye yavaş yavaş dağıtarak yatırımlarını hizmet sektörlerine yönelmesi, üretimi ise üçüncü dünya ülkelere taşımaya başlaması anlamına geliyordu. Bu arada yaygın özelleştirmeler her sektörde emek hacminin daralmasını ve işsizliğin artmasını getiriyordu. Tabii işsizliğin ilk vurduğu kesimler de "manevi yurttaşlar" oluyordu. Böylece "cité"lerdeki işsizlik oranı hızla arttı.

Bu gelişmelerden en fazla etkilenenler elbette ilk kuşak göçmenlerin çocukları ve torunları oldu. Bu gençler daha başından işsiz güçsüz sokakta kalmaya başladılar. Ülke genelinde yüzde 20 dolaylarında olan işsizlik oranı, göçmen mahallelerinde bunun iki katı bir düzeye ulaştı. Gençlerin Fransız toplumundaki ırkçı ve ayrımcı eğilimleri fark edebilmeleri için iş müracaatlarının salt adları nedeniyle reddedildiğini görmeleri yetiyordu. Bu gençler bir süre sonra, istihdam edilmelerinde hiçbir işe yaramayan ve zaten yetersiz olan eğitim sistemini de reddetmeye başladılar ve varoşlardaki eğitim düzeyi hızla düştü (bugün isyancı gençlerin okulları ateşe vermeleri tam da bu tepkiden kaynaklanmaktadır).

Toplumdan dışlanan, en kötü mahallelerde yaşayan, en kötü işlerde o da ancak ayda bir iki günlüğüne iş bulabilen bu gençler aynı zamanda her türlü toplumsal hakaretin ve polislin açık baskısının hedefi haline geldiler. Buna elbette ciddi bir kimlik krizi eşlik ediyordu. Bu gençler artık Fransız'dılar ve geri dönecekleri bir başka yerleri yoktu, ama aynı zamanda Arap ya da Siyah'tılar ve bu özelliklerinden ötürü Fransız toplumunun dışına itiliyorlardı.

Bu kitleye giderek, emperyalizmin sömürsü altındaki ülkelerden gelen yeni yoksul gençler de katılmaya başlamıştı. Gençlerin toplanma, sisteme ve devlete öfkesi arttıkça, devlet bu varoşlardaki denetimini iyiden iyiye yitirmeye başladı, entegrasyon amaçlı sosyal yardımlar hepten kesildi ve ortaya polislin dıştan kuşattığı ve istediği zaman girip insanları terörize ettiği, neredeyse "bağımsız", kendi yasalarını uygulayan bölgeler çıktı.

İsyanın niteliği ve geleceği

İsyanı başlatanlar büyük bölümüyle 13 ile 18 yaş arasındaki gençler oldu, tutuklananlar arasında 10 yaşında çocuklar bile vardı. Bu gençler genellikle okula gitmeyi gereksiz görmekteler, çoğu iş bulmaktan umudunu kesmiş durumda, bazıları ise arada sırada pizza dağıtımında ya da Burger King tipindeki en berbat işlerde birkaç günlüğüne iş bulabilmekte. Pek çoğunun da poliste genellikle küçük hırsızlıklardan veya kavga gürültü nedeniyle dosyası bulunmakta.

İsyancı gençleri birbirine bağlayan herhangi bir etnik ya da dinsel zemin bulunmamakta. Tutuklananlar arasında Müslüman ve Hıristiyan ailelerden olanlar var, ama gençlerin çoğu kendini herhangi bir dine ait görmüyor. Çoğunluğunu Kuzey ve Güney Afrika kökenliler oluşturmakla birlikte, aralarında Portekizliler, İspanyollar ve hatta Türkler de var. Büyük bölümü de Fransız yurttaşı.

İsyancıların kendi aralarında bir örgütü de yok, sadece mahalle arkadaşları. Ne de bir programları ya da ("Sarkozy istifa" sloganının dışında) somut talepleri bulunmakta. Amaçları ortalığı yağmalamak da değil, sadece kızgınlıklarını, öfkelerini gösterebilmenin yolunu arıyorlar, ve bunun için de yaptıkları tek şey tüketim toplumunun sembolü olan arabaları yakmak. Mahalleler sanki araba yakmak konusunda aralarında bir yarışa girmiş durumdadır. Sabah gazeteden komşu mahallede kaç araba yakıldığını okuyan gençler aynı gece daha fazlasını kendileri yapabilmek için sokağa çıkmaktalar. Öfkelerinin hedefleri arasında eğitim kurumları, lüks tüketim mağazaları, uyduruk ve pis işlerin verildiği merkezler de bulunmakta. Gençleri siyasi veya toplumsal hiçbir kuruma güvenleri veya saygıları bulunmamakta. Eskiden dokunulmaz olarak görülen eğitim kuruluşları, itfaiye, kiliseler, sinagoglar ve hatta şimdi camiler de ateş alanlarının içinde. Hiçbir şey talep etmiyorlar, sadece metodik ve etkin bir biçimde tahrip ediyorlar.

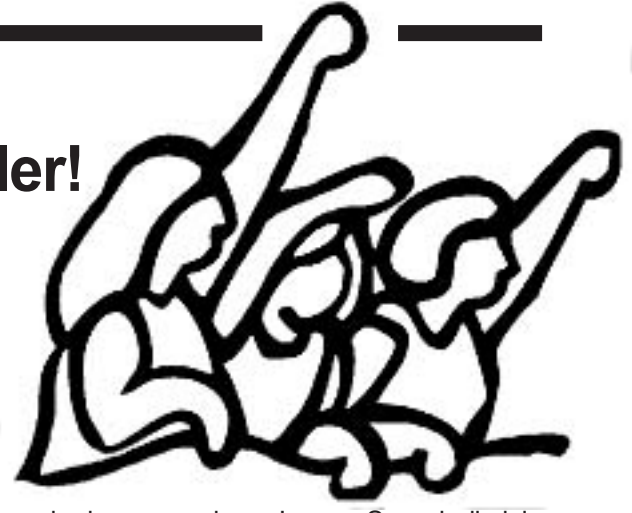
Gençlerin temsilcileri de yok, aslında temsilci de kabul etmiyorlar. Hükümetle diyaloga girmek, pazarlık yapmak gibi bir niyetleri bulunmuyor. Ne örgütlü Fransız gençlerinin temsilcileri, ne belediye başkanları, ne partiler, ne sivil toplum örgütleri, ne imamlar, hiç kimse bu gençlerin temsilini üstlenmeye cesaret edebiliyorlar.

Bütün bu özellikleriyle mevcut isyan nereye ulaşacak? Burjuvazinin bu tip bir "düzensizliğe" daha fazla tahammül edebilmesinin olanağı yok. Zaten bütün baskı aygıtını harekete geçirmiş ve yaygın tutuklamalara ve hızlı cezalandırmalara girişmiş durumda. Üstelik hükümet, Fransız yurttaşı olsalar bile bu göçmenlerin ülkeden çıkarılacağı tehdidinde bulunuyor. Kurumsal muhalefet, "düzenin sağlanması konusunda hükümeti destekliyor. Bu koşullar altında, ve gençlerin öfkelerinin yatışması ve biraz da yorulmalarıyla birlikte isyanın durulacağını ve kenar mahallelerde gündelik yaşama dönüleceğini söylemek kehanet olmaz.

Ama Fransız Cumhuriyeti, Fransız burjuva sistemi ağır bir yara almış durumda, ve bunun devrimci onuru da paryaların, baldırı çıplakların göğsünde parıldıyor. Şimdi başta Fransız olmak üzere tüm Avrupa devrimci hareketine düşen görev, bu isyandan özellikle kendi eksikliklerinin, kendi yetersizliklerinin ve hatta kendi içine sızmış olan ayrımcılığın bilançosunu çıkartabilmek, ve Avrupa'daki gerçek isyan merkezlerinden ne denli uzak olduğunu kavrayabilmektir.

Ama her şeyden önce hedef Fransız hükümetinin baskılarını ve sürgün politikasını engelleyebilmek, gençlerin mücadelesi etrafında emekçi sınıflar dayanışmasını sağlamak ve tüm Fransız gençliğini devrim bayrağı altında örgütleyebilmektir.

Serna Grevi: Birleşen İşçiler Yenilmezler!

Bahardan kalma bir kış günü çıkıyoruz yola... İstanbul'un bir ucundan, diğerine doğru ilerliyoruz arabamız. İşçi arkadaşları topluyor, işe gider gibi. Ama bu kez gideceğimiz yer farklı...Grevci Serna işçileriyle dayanışmaya, kavgalarını kavgamız yapmaya gidiyoruz. Aramızda ilk defa grev gören işçiler var, greve çıkmaya hazırlanan işçiler var.

Bostancı köprüsünden geçiyoruz. Köprüden sonra 2. sokakta Serna fabrikası karşımıza çıkıyor. **"Bu İşyerinde Grev Var"** yazısını görüyoruz. Grevin onuru çadırı görüyoruz. Birkaç işçi çadırı düzenlemeye çalışıyorlar. **Grevin 72. günü** yazıyor bir kartonda. Patronun mülkünü koruyan polisler de fabrikanın önünde bekliyor. Emekleri için mücadele eden işçilerden neden bu kadar korkuyorsunuz? İlerliyoruz polislerin arasından. Grevci işçiler coşkuyla karşılıyor bizi. Onlar sınıf dostlarını tanımışlar. *"Çadırı büyütüyoruz, diğer çadıra gitseniz daha iyi olur"* diyor bir işçi. Polis çadıra müdahale etmesin diye uzaklaşıyoruz. 5 metre aşağıda bir sürpriz bekliyor bizi. Neredeyse küçük bir ev inşa edilmiş. Grev çadırı büyümüş bir ev olmuş. Bu çadır, birliğin, inancın, bilincin, direncin eseri. Polis çadırı yıkılmış, işçileri gözaltına almış, durmamışlar. Gözaltındaki arkadaşlarını karakolun önünde soganlarla beklemişler. Ne polis, ne kanun dinlemişler. Her gün biraz daha büyümüşler çadırı. Grev çadırı evleri olmuş, umutları, yarınları...

Onlarca grevci işçi karşılıyor bizi. Giriyoruz grev çadırına. Ortada bir soba, kenarda bir lavabo ve boydan boya bir oturma alanı. Üstelik üstte de oturacak, yatacak yerler var. Geceleri de nöbet bekliyor grevciler. Soba yanıyor, grev çayı demleniyor. Başlıyoruz sohbe Serna'da direnen işçi dostlarımızla. Grev öncesi süreci anlatıyorlar. 130 Kişi çalışıyor. Bunların arasında, ofis çalışanları ve şoförler de var. Patron dikimi fason olarak dışarıda yaptırıyor.

İşçilerin en yenisi 8-10 yıllık. Çok beklemişler koşullar düzelsin diye. Çok çalışmışlar, patron çok kazanmış ama işçiler için hiçbir şey değişmemiş. Örgütlenmeye, mücadele etmeye karar vermişler. Başta sınıf bilinci çok düşükmüş. Ama kavgada yetiştirmişler kendilerini. Önce bir komite oluşturmuşlar. Fabrika bir öz yönetim organıdır diyorlar bize. Bütün kararları birlikte alıyorlar. Gizli bir örgütlenme yapmışlar. İşveren açığa çıkaramamış örgütlenmeyi. Ve Türk-iş'e bağlı TEKSİF sendikasının Bakırköy Şubesine üye olmuşlar. İkinci sorun ise aileler olmuş. Mücadele etmelerini istememişler. Onlarda mücadeleyi destekleyen ailelerden bir aile komitesi oluşturmuşlar. Aile komitesi ev ev gezmiş aileleri ikna etmek için.

Çoğunluk sağlanmış, patron önce itiraz etmiş ve 4 işçiyi işten çıkarmış. İşçilerin birliği ve kararlılığı işverene geri adım attırmış. Hem sendikayı kabul etmiş hem de atılan işçileri geri almış. Ancak toplu

sözleşmede yine sorun çıkmış. İşveren Serna işçilerinin ücret dışındaki tüm taleplerini kabul etmiş. Serna işçilerinin yüzde 30'luk zam isteğine yüzde 3 zam önerince, greve çıkmaktan başka bir yol kalmamış. Patronun satın alma tekliflerine, tehditlerine kulak asmamışlar ve 16 Eylül'de greve çıkmışlar. Grevdeki işçi sayısı 72. Geri kalanlar modelhane, ofis çalışanları. Patron da lokavt ilan etmiş.

Grev çadırı kurmuşlar, çevik kuvvet yıkmış. Direnmişler, 16 saat gözaltında kalmışlar. Yılmamışlar, çadırın grevin onuru olduğunun bilincindedirler. Çadırın kararlılıklarının sembolü olduğunun farkındalar. Grev çadırı yeni iş kanununda yasak. Grevciler, *"hak mücadeleye alınır"* diyorlar. Basın açıklamaları yapmışlar, imza kampanyaları düzenlemişler. Grevi maddi olarak desteklemek için kalem basmışlar. Ayrıca bir gece yapmayı planlıyorlar. Bu arada işçiler grevde buldukları süre içinde sendikadan para alabilmek için Ankara'ya kadar gitmiş. Ankara'da sendika kişi başı aylık 300 YTL vaat etmiş ama İstanbul'a gelindiğinde bu para 225 YTL'ye düşmüş.

İşçiler mücadeleyi kaybedebiliriz ama sonuna kadar götüreceğiz diyorlar. Bunun sınıf mücadelesi olduğunun farkındalar. İşçi sınıfının nasıl politikleştirileceğini konuşuyoruz. Grevci işçiler, sendika bürokrasisine karşı nasıl mücadele edileceğini anlatıyor. Toplu sözleşme aşamasındaki fabrikadan arkadaşlarla deneyimlerini paylaşıyorlar. Onlara umut veriyorlar. İşverenin görüşmeye niyeti yok. Ama işçiler sonuna kadar bu mücadeleyi götürmekte kararlılar. Tek istekleri diğer fabrikalardan işçilerin, emekçilerin, öğrencilerin, sendika ve partilerin onlara destek vermesi. Çünkü bu mücadele hepimizin diyorlar.

Umutla ayrılıyor fabrikadan. **"Hoş geldiniz, yine bekleriz"** diye haykırıyor grevci Serna işçileri. Hep birlikte yumruklarımızı sıkıyoruz ve haykırıyoruz: **"İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek"**. Sanayi yankılanıyor sesimizden. Varız, varolacağız diyor grevci işçiler, patrona, polise... Yalnız değilsiniz diyoruz. Tekrar gelmek üzere grevci işçilerden ayrılıyor. Onlar birleşen işçilerin küçük bir fabrikada neler yapabileceğini gösteriyor, görmek istemeyen gözlerle...

Grev yeri: Prof. Ali Nihat Tarlan CD. Eryılmazlar Sok, No:11 İçerenköy. **İrtibat tel:** 0 212 582 12 55

Fuat Karan